

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

VELİ SUNUSU

Çocuk İhmali Nedir?

Çocuk ihmali başta anne babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinlerin çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu çocuğun bedensel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişimlerinin engellenmesidir.

İhmal Çeşitleri Nelerdir?

1. Fiziksel ihmal

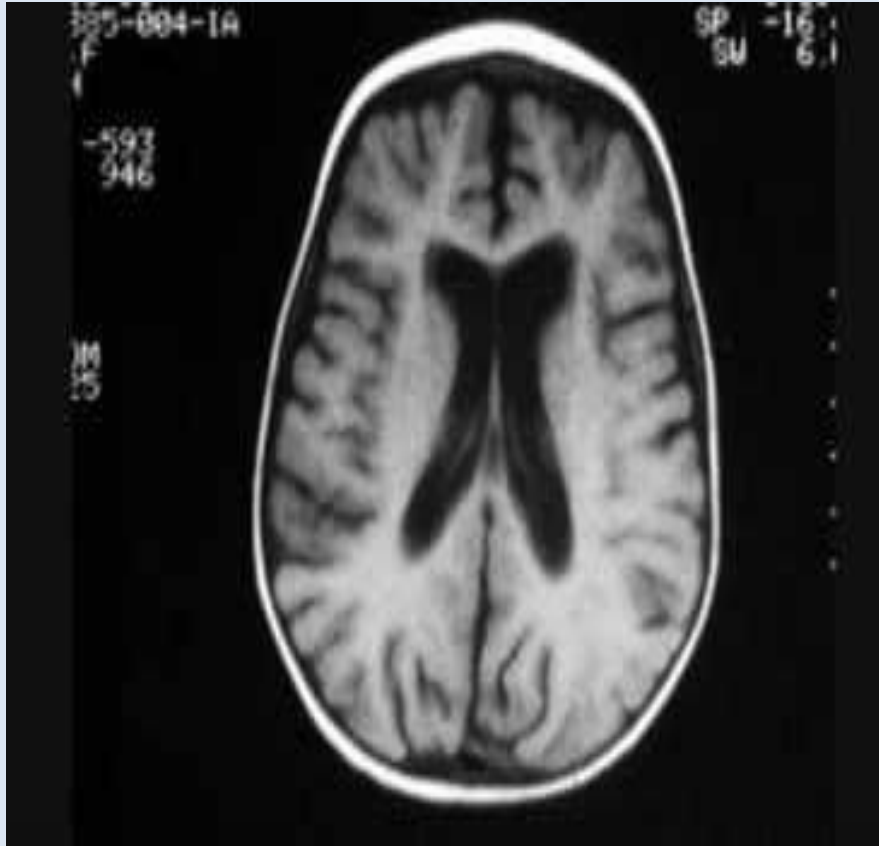
2. Eğitsel ihmal

3. Duygusal ihmal

Fiziksel İhmal Nedir?

- Çocuğun temel tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmaması
- Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması
- Çocuğun bakacak yetişkin bulunmadan uzun süre yalnız bırakılması, uzun süre başkalarının yanına bırakılması.
- Evde tehlikelere karşı korunmaması.
- Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması

Beslenme yetersizliği yaşayan
18 aylık çocuk beyni (BT)

Besin desteği başlandıktan 3 ay
sonraki hali (BT)

Unicef : *The State of the World's Children*, 2001. New York, Unicef, 2001.

Eğitimsel İhmal Nedir?

- * Çocuğun zorunlu eğitim çağına gelmesine rağmen okula gönderilmemesi.
 - * Uzun süre nedensiz okula gönderilmemesi ve öğrenime uygun olmayan nedenlerle ara verilmesi.
- * Sürekli okuldan kaçma davranışına müdahale edilmemesi.

Duygusal İhmal Nedir?

- Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat göstermek
- Çocuğun aile içinde şiddet ve kötü muameleye şahit olmasına izin vermek
- Çocuğun alkol, uyuşturucu kullanmasına izin vermek
- Çocuğun suç işleme, saldırganlık gibi uyumsuz davranışlarına destek olmak ya da bu davranışları görmezden gelmek

Bir çocuğun ihmal edildiğini nasıl anlarız?

- Okul devamsızlığı çok fazlaysa,
- Sürekli kıyafetleri kirli ve kötü kokuyorsa,
- Vücudu aşırı derecede zayıf düşmüşse,
- Yemek veya para için dilencilik yapıyor veya çalışıyorsa,
- Tıbbi destekten mahrumsa,
- Madde kullanımı, kendine zarar verme gibi alışkanlıkları varsa çocuğun ihmale maruz kaldığını düşünebiliriz.

İhmalin Çocuk Üzerindeki Etkileri Nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Eşya, alkol ve madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

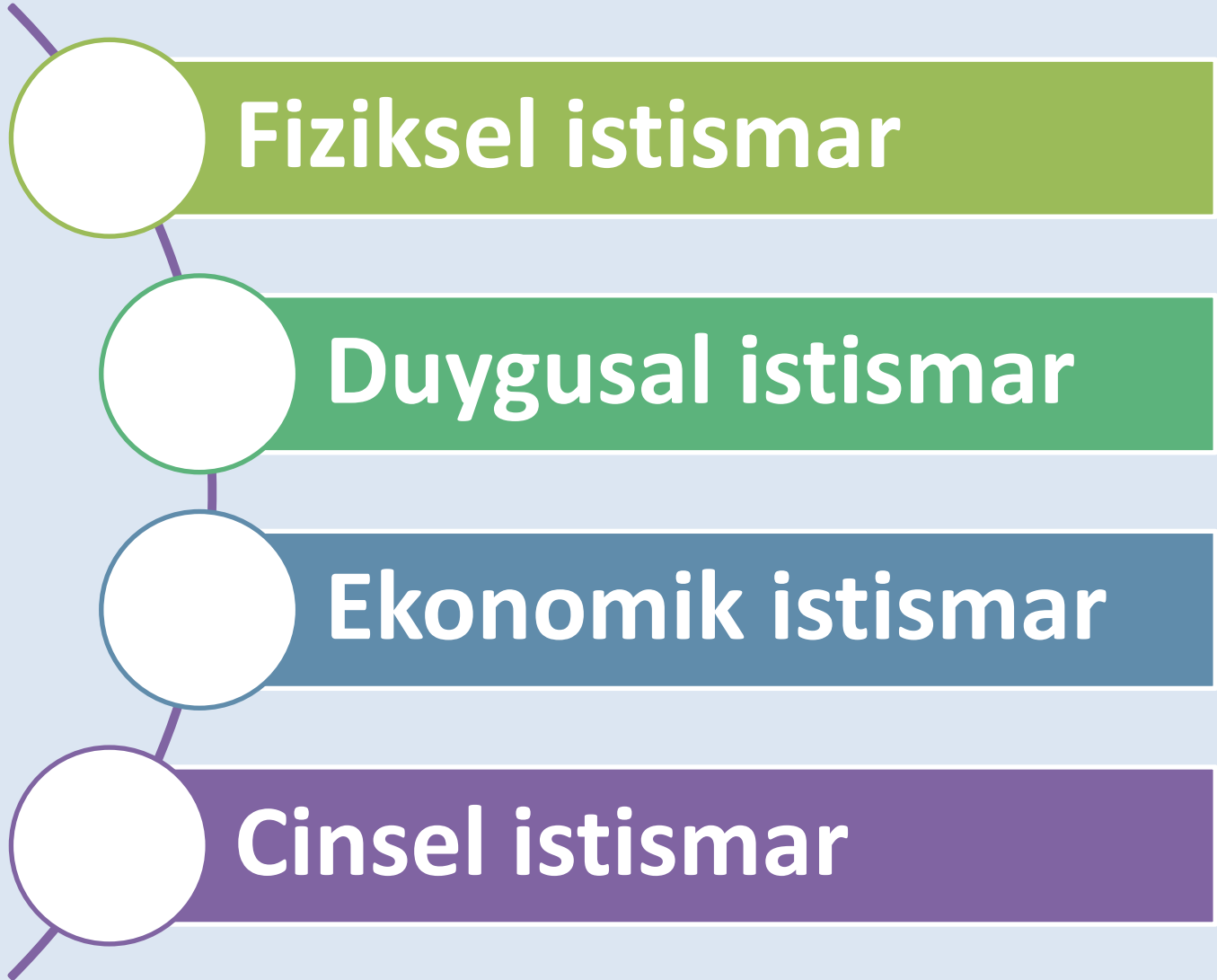
Çocuk İstismarı Nedir?

0-18 yaş grubundaki çocuğun;

- ✓ Sağlığını,
- ✓ Fiziksel gelişimini,
- ✓ Psiko-sosyal gelişimini

olumsuz etkileyen bir yetişkin, toplum yada devlet tarafından bilerek veya bilmeyerek gerçekleştirilen her türlü harekete maruz kalmasıdır.

İSTİSMAR ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

FİZİKSEL İSTİSMAR :Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir.

Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir.

En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir.

DUYGUSAL İSTİSMAR: Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır.

Tanımlanması en zor ancak en sık gerçekleşen istismar türüdür.

Çocuğun kişiliğini zedeleyici, duygusal gelişimini engelleyici eylemlerdir.

EKONOMİK İSTİSMAR: Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde ya da düşük ücretli iş gücü olarak çalışması veya çalıştırılmasıdır.

CİNSEL İSTİSMAR

Çocuğun bir erişkinin cinsel gereksinim ya da isteklerinin doyumu için cinsel nesne olarak kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulması şeklinde tanımlanmaktadır.

CİNSEL İSTİSMAR ÇEŞİTLERİ

- 1. Temas İçermeyen İstismar**
- 2. Cinsel İlişki İçermeyen Dokunma**
- 3. İstismarcının Çocuğun Vücuduna Yönelik Eylemleri**
- 4. Cinsel Sömürü**

Kimler cinsel istismara uğrar?

Cinsel istimara uğrayanların

%71'i kız,

%29'u erkek

çocuklardır.

CİNSEL İSTİSMARA MARUZ KALAN ÇOCUKLARIN YAŞA GÖRE DAĞILIMLARI İNCELENDİĞİNDE;

%30'unun 2-5

%40'ının 6-10

%30'unun 11-17

Yaş grubunda olduğunu görüyoruz.

Bir başka deyişle kurbanların %70'ini küçük yaş grubu oluşturmaktadır.

CİNSEL İSTİSMARCI KİM OLABİLİR?

- Yetişkin bir erkek,
- Yetişkin bir kadın
- Yaşıtı
- Yaş olarak kendinden büyük çocuk
- Aileden biri de olabilir.
- Özgüveni düşük kişiler
- Psikiyatrik sorunlu kişiler

- Sanılanın aksine, serseri görünümlü, pis biri değildirler
- Çocukların güvenini kazanabilen, onlarla yakın ilişki kurabilen, düzgün görünümlü insanlardır.
- İstismarcının geçmişinde cinsel istismar öyküsü olma ihtimali yüksektir.

**İstismarcıların %96'sı ERKEK,
%63,5'ü çocuğun TANIDIĞI,**

**Hatta %25'nin de ENSEST dediğimiz 1. ve 2.derece akraba olduğu
belirlenmiştir.**

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN ÇOCUKTA (1)

- Konuşma bozuklukları görülebilir,
- Olayla ilgili kabuslar görme,
- Saldırganlık ve öfke patlamaları,
- Suçluluk ve utanç duyma,
- İçer kapanıklık,
- İnsanlara karşı güven kaybı yaşama,
- Kendini kirletilmiş hissetme,
- Ölüme dair düşünce ve söylemlerin olması
- Cinsel kimliğine ilişkin korku ve endişelerin olması,
- Hiçbir şeyden zevk almama.

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN ÇOCUKTA (2)

- İntihar girişiminde bulunabilir,
- Olayı anımsatan kişilerden ve görüntülerden panikleyip kaçma,
- Uyku bozuklukları oluşabilir,
- Nedensiz bayılma, tik oluşması, tırnak yeme,
- Ağlama nöbetlerinin olması,
- Ölüm üzerine şiir yazma, resim ve karalamalarda bulunma,
- Göz temasından kaçınma,
- Çok terlemeye başlama.

UNUTULMAMALIDIR Kİ...

Bu belirtilerden hiç biri çocuk istismarının kesin ve net göstergesi değildir.

Çocuklar farklı sebeplerle de böyle davranabilir, patolojik davranış değişiklikleri gösterebilir.

Ancak, bu belirtilerin fark edilmesi halinde istismar olasılığını da düşünmek gerekir.

**Cinsel istismar konusunda hikaye
uyduran çocuk sayısı çok azdır.**

**Eğer bir çocuk cinsel olarak istismar edildiğine
ilişkin bilgi veriyorsa temel yaklaşım çocuğa
inanmak olmalıdır.**

Cinsel İstismar İle İlgili Yanlış Düşünceler

Yanlış

- Çocuklar cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği ile uydururlar.
- İlgı çekmeye çalışan çocuklar, şirin ve cazip kız çocukları, evden kaçan çocuklar, ihmal edilmiş çocuklar potansiyel mağdurlardır.
- Parklar, genel tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları tehlikeli bölgelerdir.

Doğru

- Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemezler. İlk kural çocuğa inanmak olmalıdır.
- Mağdurlar her sosyo-ekonomik ve her sosyo-kültürel gruptan gelen kız ve erkek çocuklardır.
- Olayın olduğu yer genellikle ev, okul, ev ile okul arasındaki yol gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevredir.

Cinsel İstismar İle İlgili Yanlış Düşünceler

Yanlış

- İstismarcılar genellikle yaşlı ve yabancı erkekler ile sokakta yaşayan hırpani görünüşlü serserilerdir.
- Yalnızca kız çocukları cinsel istismara uğrar.
- Cinsel istismar kuşkusuyula olayın üzerine gidilmesi, çocuğa daha fazla travma yaşatır.
- Tüm istismarcılar ERKEK tir.

Doğru

- Olguların % 80-95'inde fail 20–45 yaşları arasında, mağdur tarafından tanınan, evli ve çocuklu erkeklerdir.
- Sadece kız çocukları değil, erkek çocukları da cinsel istismara uğrar.
- Yerinde ve uygun bir müdahale istismarı sonlandırır ve çocuğun yaşadığı travmayı atlatabilmesi için destek almasını sağlar.
- KADIN istismarcılar da vardır...

Cinsel İstismar İle İlgili Yanlış Düşünceler

Yanlış

- Çocuklara uslu,akıllı,açıkgöz olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.
- Çocuk; yaşadıklarını, cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur. Fazla kurcalanmamalı.
- Sadece KIZ çocukları cinsel istismara uğruyor.

Doğru

- Çocukları bu konuda eğitmeliyiz. İstismarla karşılaştığında çocuk bağırarak yardım istemeli, koşarak kaçmalıdır.
- HAYIR!
TEK bir kez bile olsa...
Cinsel istismar, çocuğun ruhsal ve fiziksel sağlığı açısından ciddi derecede zarar vericidir!
- OYSA
ERKEK çocuklar da cinsel istismara uğrar...

ÇOCUKLARINIZA ÖĞRETEBİLECEKLERİNİZ

1-Güvenliklerini Sağlamayı Öğretin:

- Çocuklara güvende olma hakları olduğunu ve kimsenin bunu ellerinden alamayacağını söyleyin.
- Çocuklarınıza, güvenliklerini korumak için gerekirse kendilerine zarar veren kişiden kaçmak, yüksek sesle bağırarak ve onu tekmelemek gibi bazı davranışlarda bulunabileceklerini anlatın.
- İnşaatlarda, boş, terk edilmiş evlerde, bodrumlarda, ailenin bilgisi olmadan oynamaması gerektiğini, ayrıca aileden izinsiz arkadaş ve komşu evlerine gitmemeleri gerektiğini öğretin.
- Ailenin haberi olmadan kafelere, internet kafelere oyun salonlarına gitmemeleri gerektiğini,

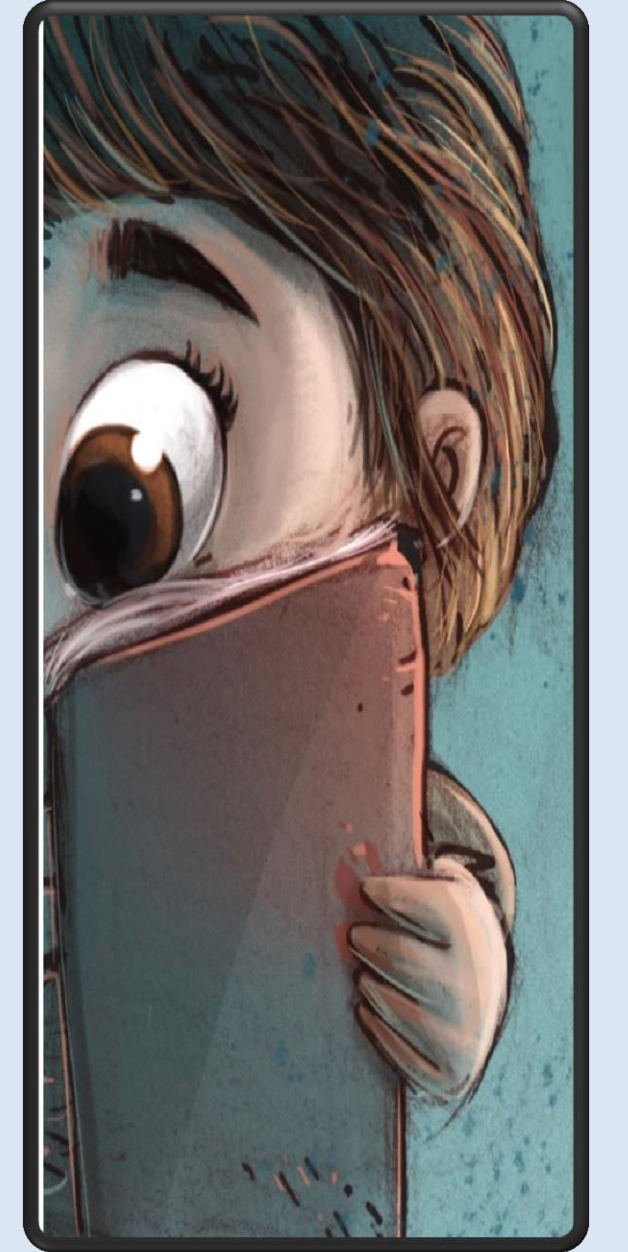

1-Güvenliklerini Sağlamayı Öğretin:

- Çevrede kötü insanlar olabileceği ve kandırmak için çeşitli hikayelerle anlatabileceklerini ama buna inanmaması gerektiğini öğretin. (“Annen kaza geçirdi; ben doktorum, seni yanına götüreceğim” vb...)
- Ailenin bilgisi dahilinde gittiklerinde de yediklerine ve içtiklerine dikkat etmeleri gerektiği vurgulanmalıdır.
- Tanımadıkları ve güvenmedikleri kişilerden ağrı kesici vs. ilaç alıp içmemeleri gerektiğini,
- Geceleri geç saatlerde sokakta yalnız kalmalarının büyük tehlikeler yaratabileceği anlatılmalıdır.

2. Cinsellik Konusunda Çocuklarınızı Bilgilendirin.

- Çocuğın muhtemel tacizlere karşı korunabilmesi için sağlıklı bir cinsel bilgiye ve aile içerisinde şartsız sevgiye ihtiyacı vardır.
- Cinsel konuları paylaşmaktan çocuklarınızın sorularını cevaplamaktan çekinmeyin.
- Gelişim dönemlerine uygun bilgiler verin.

3-Sanal Ortamlarda Güvenliklerini Sağlamayı Öğretin:

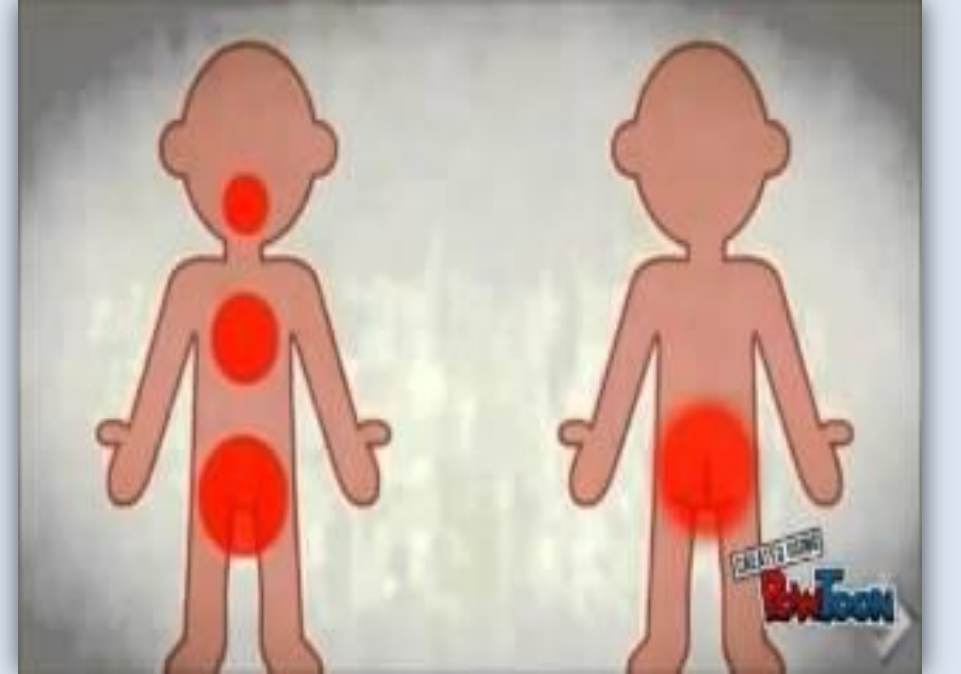
- Sanal ortamlarda tanımadıkları insanlarla arkadaşlık yapmamalarını,
- Whatsapp ve Facebook vb. platformlarda özel görüntülerini paylaşmamaları, tanımadıkları kişilerle görüntülü görüşme yapmamaları gerektiği söylenmelidir.
- Çok iyi tanımadıkları kişilerle baş başa vakit geçirmelerinin de sıkıntılı durumlar yaratabileceği anlatılmalıdır.

4-Bedenlerini Korumayı Öğretin;

Çocuklarınıza bedenlerinin kendilerine ait olduğunu, özellikle iç çamaşırları ve mayo ile kapatılan bölgelerin çok özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunma hakkının olmadığını anlatın.

- Rahatsız olacakları herhangi bir biçimde, kendilerine dokundurtmama hakkına sahip oldukları öğretilmelidir.

5- İyi Dokunma – Kötü Dokunmayı Ayırt Etmeyi öğretin

6-’Hayır’ Demeyi Öğretin:

Anne-baba olarak genel tavrımızda çocuğun bir "birey" olduğu vurgulanmalı, böylelikle seçimleri olabileceği, "evet" ya da "hayır" şeklinde fikir belirtebileceği mesajı günlük yaşam alışkanlıklarında verilmelidir. **HAYIR deme becerisini geliştirmek** çocuğu cinsel istismardan korumak için önemli bir eğitimidir.

Çocuklara herhangi birisi onları incitmeye kalkarsa hayır demeleri gerektiğini söyleyin.

Birçok çocuğa büyüklerin söylediklerine itaat etmeleri öğretilmiştir !

7-Yardım İstemeyi Öğretin:

- Biri onlara kötü, rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da büyüklerinden yardım istemeyi öğretin.
- Onlara sizinle her türlü sorunu paylaşabileceği inancını yerleştirin.
- Etkili aile içi iletişim, işinizi kolaylaştıracaktır.

8-Her Zaman Sır Saklanmayacağını Öğretin

Çocuklarınıza bazı sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini öğretin.

Birisinin senden özel yerlerine dokunmanı istemesi ya da seninkilere dokunması saklayacağın bir sır değildir. Anlatmama sözü vermiş olsan bile, anlatırsan başına çok kötü şeyler geleceği söylenmiş olsa bile, böyle bir şey olursa anlatmalısın.

Bu bilgileri çocuğa verirken çok dikkatli olmamız gerekmektedir.

Çünkü panik havasında sıkça yapılan hatırlatmalarla verilen bilgiler çocukları insanlardan korkan, her şeye şüpheyle bakan saplantılı kişilikler haline getirebilmektedir.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Yapacağınız en iyi şey onu dinlemeye hazır olduğunuzu göstermeniz,
- Onu dinleyerek inandığınızı,
- Bunun onun suçu olmadığını,
- Olanlardan dolayı üzüldüğünüzü,
- Yardıma hazır olduğunuzu belirtiniz.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Cinsel istismar oluşmuşsa mutlaka önce ilgili kurumlara başvurulmalı vücutta ve giysilerde hiçbir temizlik yapılmadan muayeneye gidilmelidir.
- Deliller için ilk 72 saat çok önemlidir.
- Banyo yapmak, giysileri değiştirmek gibi davranışlar saldırganın ve suçun belirlenmesinde yardımcı olabilecek ipucu ve kanıtların yok olmasına yol açabilir.
- Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin. Unutmayın bu onun suçu değil...
- Anne ve babaların da olay sonunda destek almaları gerekebilir.

ASPB Yardım Hattı

183

Emniyet Genel Müdürlüğü

155 İhbar Hattı

İstanbul Çocuk Şube Müdürlüğü

(0212) 360 18 59

Kartal Emniyet Müdürlüğü

(0212) 635 00 00

Çocuk İzlem Merkezi

(0212) 404 15 00

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

0(212) 511 42 75

BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Suçu bildirme

TCK 278., 279., 280. maddeler

Korunma gereksinimini bildirme

TCK 98. madde

SHÇEK Kanunu 21. madde

Çocuk Koruma Kanunu 6. madde

SUÇU BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ - TCK MADDE 278

(1) İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) İşlenmiş olmakla birlikte, sebebiyet verdiği neticelerin sınırlandırılması halen mümkün bulunan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Mağdurun onbeşyaşını bitirmemiş bir çocuk, bedensel veya ruhsal bakımdan engelli olan ya da hamileliği nedeniyle kendisini savunamayacak durumda bulunan kimse olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır.

(4) Tanıklıktan çekinebilecek olan kişiler bakımından cezaya hükmolunmaz. Ancak, suçu önleme yükümlülüğünün varlığı dolayısıyla ceza sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.

TÜRK CEZA KANUNU

5237

ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI

Madde 103 - (1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismar deyiminden;

- a) 15 yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,
- b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, **sekiz yıldan onbeş** yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısmı, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza **yarı oranında artırılır**.

TÜRK CEZA KANUNU
5237
ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI

- (4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehdit kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre **verilecek ceza yarı oranında artırılır.**
- (5) Cinsel istismar için başvurulmuş cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.
- (6) Suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde, **onbeş yıldan az olmamak üzere** hapis cezasına hükmolunur.
- (7) Suçun mağdurun bitkisel hayata girmesine veya ölümüne neden olması durumunda, **ağırlaştırılmış müebbet** hapis cezasına hükmolunur.

TCK Madde 98 -

(1) Yaşı, hastalığı veya yaralanması dolayısıyla ya da başka herhangi bir nedenle kendini idare edemeyecek durumda olan kimseye hâl ve koşulların elverdiği ölçüde yardım etmeyen ya da durumu derhâl ilgili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Yardım veya bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi dolayısıyla kişinin ölmesi durumunda, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Çocuk Koruma Kanunu Madde -6-

(1) Adlî ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdür. Çocuk ile çocuğun bakımından sorumlu kimseler çocuğun korunma altına alınması amacıyla Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna başvurabilir.

(2) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kendisine bildirilen olaylarla ilgili olarak gerekli araştırmayı derhâl yapar.

***İhmal ve istismar
şüphesi bildirim
yükümlülüğünün
yerine
getirilmesi için
yeterlidir.***